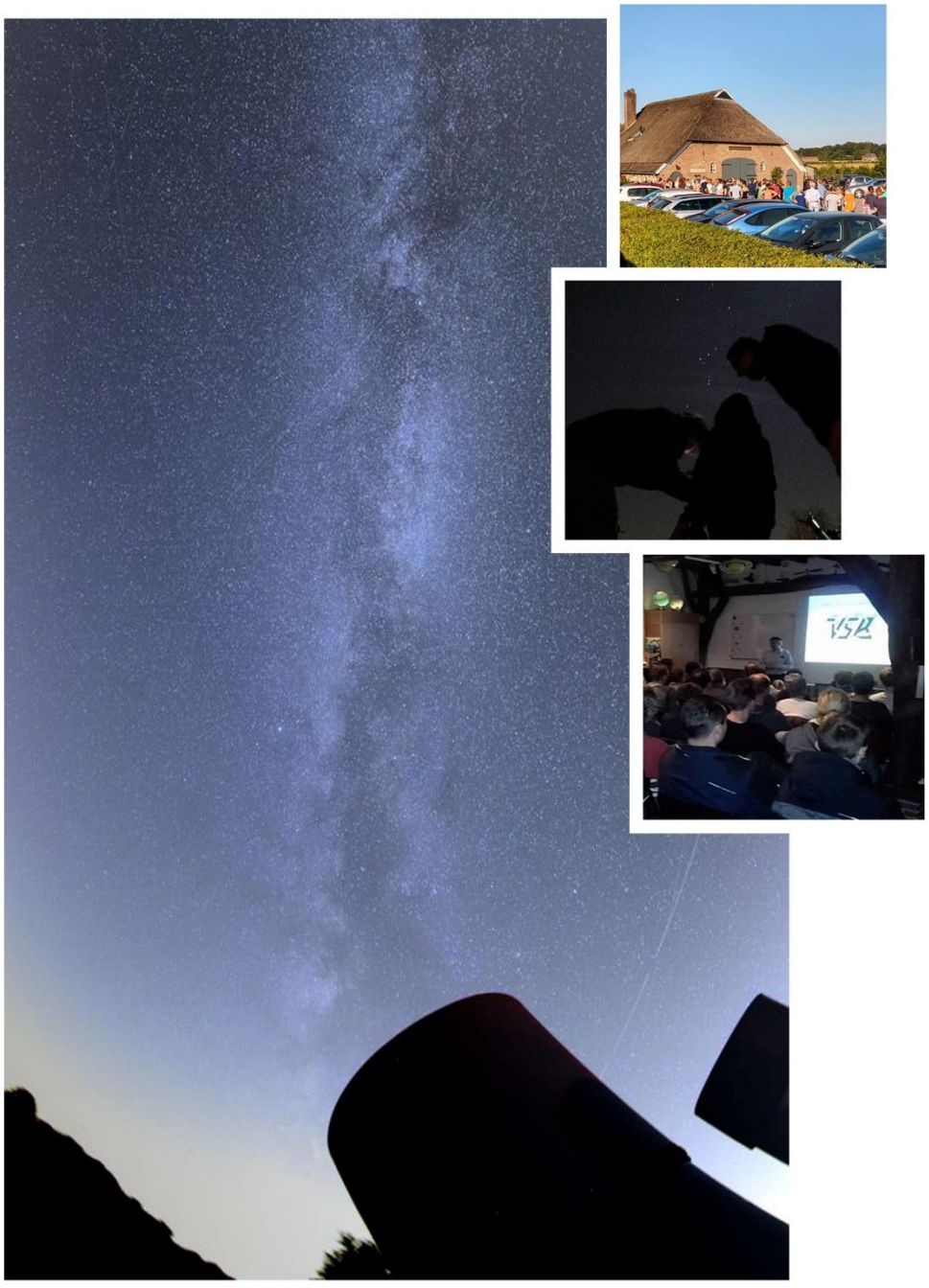
Jaarverslag 2018
Stichting Volkssterrenwacht Bussloo

Stichting Volkssterrenwacht Bussloo
Gevestigd Bussloselaan 4 te Bussloo, 7383RP (Gemeente Voorst)
Opgericht 21 december 1973
KvK Handelsregister nummer 41038161

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Doelstelling 3
Doelgroepen 3
Organisatie 4
Bestuur 4
Medewerkersgroep 4
Interne activiteiten 5
Externe contacten 6
Publieksactiviteiten 7
Kijk-in-avonden 7
Speciale lezingen 7
Groepen 9
Cursussen 9
Jeugdactiviteiten 9
Praktijkavonden ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Overige publieksactiviteiten 10
Sterrenkijkdagen 10
Totale Maansverduistering 27 juli 10
Zomerse ZONdag 11
Copernicustentoonsteling ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Wetenschapsdag 12
Nacht van de Nacht 12
Amateurbijeenkomsten 12
Waarnemingsactiviteiten 13
Website en sociale media 15
Astrovisie 15
Public Relations 15
Financiën 16
Bijlage : Overzicht activiteiten 2018 17

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Volkssterrenwacht Bussloo (VSB) over het jaar 2018. De 17 vrijwilligers van de VSB sluiten een bijzonder succesvol jaar af. Er waren veel verschillende activiteiten die veel belangstellenden trokken. Door het fraaie heldere winterweer werden de jaarlijkse Sterrenkijkdagen zeer druk bezocht met meer dan 600 bezoekers, verspreid over twee avonden. Hoogtepunt was de totale maansverduistering van 27 juli met meer dan 500 toeschouwers.
Mede hierdoor werden in 2018 ruim 5000 bezoekers ontvangen; een record in de meer dan 40-jarige geschiedenis van de VSB. Op de kijkavond van 21 december was Carlos Boor de gelukkige 5.000ste en kreeg hij uit handen van voorzitter Alex Scholten een boek over de geschiedenis van de ruimtevaart.
Sinds de oprichting in 1975 heeft de VSB ruim 130.000 bezoekers mogen ontvangen.

Doelstelling

De VSB is een stichting die erop gericht is de sterrenkunde, ruimtevaart en aanverwante wetenschappen voor een breed publiek toegankelijk te maken. Daarnaast is de VSB een platform waar amateurs ruimte vinden voor het verdiepen van hun hobby: het waarnemen en fotograferen van de sterrenhemel.

Vanuit haar doelstelling organiseert de VSB een breed scala van activiteiten die door middel van regionale pers, social media en vooral de website www.volkssterrenwachtbussloo.nl bekend worden gemaakt.

De VSB is één van de ongeveer 20 publieksterrenwachten in Nederland en heeft haar werkgebied globaal in de Stedendriehoek Apeldoorn – Deventer – Zutphen. De VSB is lid van de KNVWS (Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde).

Doelgroepen

1. De groep van min of meer 'vaste' bezoekers/donateurs, die veelal een uitgesproken belangstelling hebben voor de diverse thema's en deze verder willen ontwikkelen;
2. Recreatieve bezoekers en toeristen in de Stedendriehoek en omgeving die op zoek zijn naar een avondje uit met een interessante invalshoek, de sterrenhemel, planeten, ruimtevaart e.d. en een bezoek aan het observatorium;
3. Onderwijs m.n. leerlingen van circa 8 tot 15 jaar en hun leerkrachten, d.w.z. de hoogste groepen van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Deze leerlingen moeten nog keuzes maken voor hun vervolgopleiding en open staan voor nieuwe ontdekkingen in wetenschap en techniek;
4. Groepen, zoals bijvoorbeeld personeels-, senioren- en jeugdverenigingen, kerkgenootschappen en serviceclubs, die een informatieve bijeenkomst willen hebben op een bijzonder locatie;
5. Amateursterrenkundigen in de regio die het aanwezige instrumentarium en de relatief donkere locatie van de sterrenwacht kunnen gebruiken voor hun waarnemingen;

Organisatie

In 2018 bestond de VSB-organisatie uit een bestuur van 4 personen, een medewerkersgroep van 13 personen en een beheerder.

Bestuur

Per 31 december 2018 was het bestuur als volgt samengesteld:

Alex Scholten	voorzitter
Yvonne Veltman	secretaris
Frans Leerkes	penningmeester
Astrid Eeuwes	bestuurslid PR, AVG-functionaris, donateursadministratie

Begin 2018 nam Anton Wind afscheid van de VSB als bestuurslid. De ontstane vacature werd niet direct opgevuld. Alle bestuursleden zijn ook medewerker. Het bestuur vergaderde 10 maal in 2018, waarvan 3 maal met de volledige medewerkersgroep. Bestuursleden hadden daarnaast regelmatig overleg met diverse partijen, zoals de Gemeente Voorst, Leisurelands en regionale ondernemers.

Persoonsgegevens

In 2018 werd de Wet AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) van kracht. Dit had ook voor de VSB ingrijpende gevolgen. De persoonsgegevens van donateurs, cursisten en bezoekers mogen alleen worden verwerkt in overeenstemming met de wet. De verantwoordelijkheid voor de verwerking ligt binnen het bestuur. Astrid Eeuwes is benoemd tot AVG-functionaris. Er is in dit kader een intern beleidsplan opgesteld en een privacyreglement van kracht geworden

Medewerkersgroep

In de medewerkgroep vonden in de loop van 2018 enkele mutaties plaats. Er werd afscheid genomen van Arnold van Rooij, Christiaan Schriks en Stefan Reugebrink. In Tom Harwijne en Arthur Jurcka vond de VSB nieuwe aspirant-medewerkers.

Eind 2018 bestond de medewerkersgroep uit:

Hendrik Beijeman: publieksvoordrachten

Annelies Bijkerk: inkoop bar, beheer kas

Piet Buijsman: technisch onderhoud

Astrid Eeuwes: jeugdactiviteiten, PR, astrofotografie, publieksvoordrachten

Eelko Gielis: astrofotografie, redactie Astrovisie

Bas Grootenhuis: astrofotografie

Tom Harwijne: jeugdactiviteiten

Mark-Jaap ten Hove: ICT-beheer, astrofotografie

Arthur Jurcka: astrofotografie, redactie Astrovisie

Frans Leerkes: publieksvoordrachten

Marc de Louw: jeugdactiviteiten, publieksvoordrachten

Jaap van ’t Leven: beheer instrumentarium, website, astrofotografie, publieksvoordrachten

Alex Scholten: programmacoördinatie, publieksvoordrachten

Yvonne Veltman: ondersteuning publieksactiviteiten

Frank Vermeulen: publieksvoordrachten

Beheerder:

Hans Luidens: verkoop/verhuur telescopen, entree en publieksvoordrachten

Ereleden van de VSB zijn:

Piet Koning † , Hans Luidens, Coen van Putten †, Jan Teule † en Alex Scholten.

Binnen de VSB functioneren de volgende commissies:

- De redactiecommisie verzorgt de uitgave van Astrovisie
- De jeugdwerkgroep organiseert div. activiteiten voor de jeugd
- Het klusteam verricht div. werkzaamheden, waaronder dit jaar de aanpassing van de verlichting van de parkeerplaats en de boerderij.

Piet Koning (1934-2018)

Op 15 mei 2018 overleed Piet Koning, één van de grondleggers van de VSB. Op 10-jarige leeftijd, tijdens de Tweede Wereldoorlog in het verduisterde Amsterdam, werd Piet getroffen door de prachtige sterrenhemel. Daarmee werd de kiem gelegd voor een passie. Dit resulteerde o.a. in de oprichting in 1973 van de VSB in Bussloo, waarvan Piet 25 jaar bestuurslid was. Tot 2008 gaf hij vele publiekspresentaties en cursussen.

Op 2 november gaf Alex Scholten als eerbetoon een presentatie over de levensloop van Piet Koning: "de Sterrenkieker uit Loenen", in het bijzijn van de echtgenote van Piet en hun kinderen.

Interne activiteiten

Verlichtingsplan boerderij en parkeerplaats. Eind 2018 is door enkele vrijwilligers een start gemaakt met het aanbrengen van een passende en 'niet-lichtvervuilende' verlichting op de parkeerplaats en aan de boerderij, waarbij gekozen is voor amberkleurig licht.

Aanschaf projectiescherm. Vanaf het begin van de presentaties werd de witte muur gebruikt als projectiescherm. In 2018 is besloten tot de aanschaf van een projectiescherm, wat een aanzienlijke verbetering geeft in de presentatiekwaliteit. Het nieuwe scherm is helderder en groter en geeft door een hogere ophanging beter zicht voor ieder in de zaal.

Vervanging computer voor presentaties. In 2018 werd een nieuwe computer aangeschaft ter vervanging van de reeds 6 jaar in gebruik zijnde presentatie-computer. Deze computer is voor de activiteiten van de VSB van groot belang en het risico op een storing c.q. uitval mocht niet worden genomen. De nieuw aangeschafte computer heeft hoge specificaties en meer grafische mogelijkheden, hierdoor kunnen 3D-simulaties worden gepresenteerd. De nieuwe computer geeft nu ook de mogelijkheid om in de nabije toekomst een hogere resolutie-beamer te gaan gebruiken.

Digitaal archief. In 2018 is op de sterrenwacht de zolder opgeruimd. Daarbij kwamen diverse dozen vol ordners met de ruim 40-jarige historie van de VSB tevoorschijn. Deze stukken zijn uitgezocht en gedigitaliseerd zodat een belangrijk deel van de VSB-geschiedenis nu als digitaal archief beschikbaar is.

Nieuwsjaarreceptie en barbecue. Voor de vrijwilligers en hun partners werd ook in 2018 de traditionele nieuwjaarsreceptie en zomerse barbecue georganiseerd. Wel is besloten om op zoek te gaan naar een andere formule voor deze activiteiten, bijvoorbeeld in de vorm van een excursie.

Medewerkers-op-stap. Op 25 november werd met de vrijwilligers een excursie gemaakt naar Wassenaar. Hier werd een bezoek gebracht aan de unieke collectie van historische telescopen van Peter Louwman. Deze collectie is ondergebracht in het Louwman museum, met een enorme collectie van historische auto's, die natuurlijk ook bezocht werd. Daarna werd een bezoek gebracht aan Huize Hofwijck in Voorburg, de voormalige verblijfplaats van de 17e -eeuwse wetenschapper Christiaan Huygens. De dag werd afgesloten in een gezellig restaurant in Voorburg.

Peter Louwman en Hans Luidens

Externe contacten

Het bestuur is vertegenwoordigd in het 'gebiedsoverleg', dat georganiseerd wordt door Leisurelands, de eigenaar van het Recreatiegebied Bussloo.

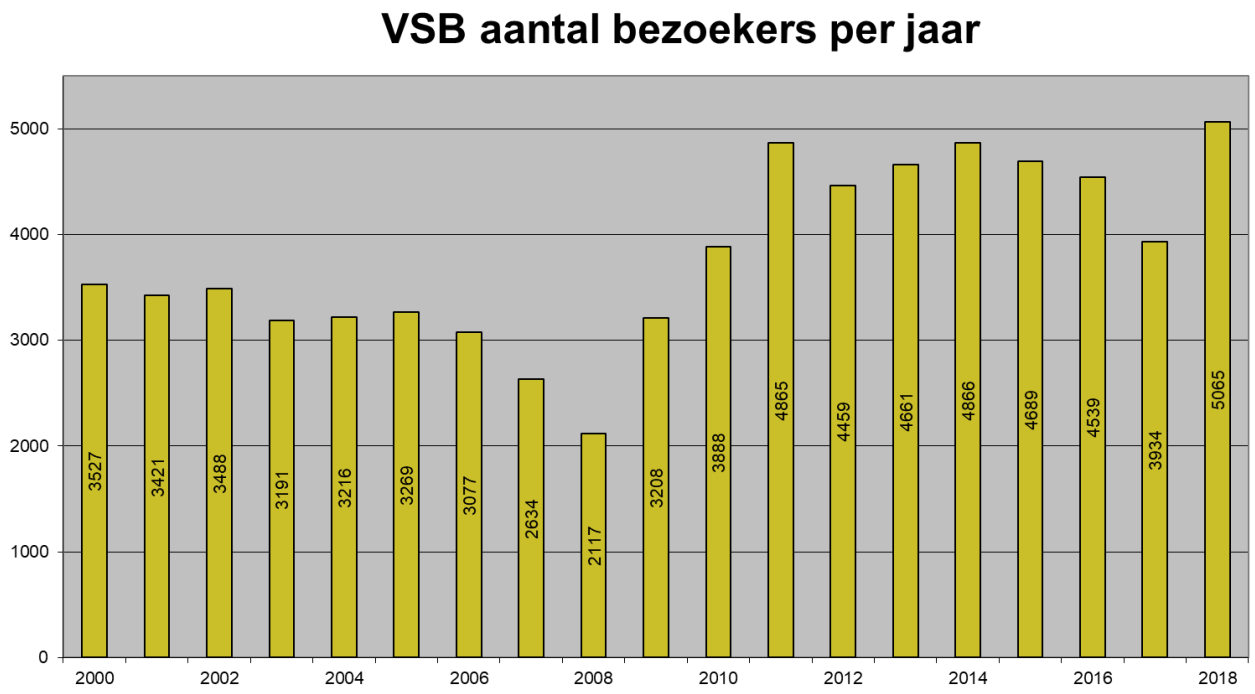
De VSB neemt deel aan het Ondernemersoverleg en het Toeristisch Platform, waarin – in samenwerking met Saxion Hogeschool – de toeristische ondernemers in de gemeente Voorst activiteiten bespreken ter bevordering van het toerisme in de regio. Deze overleggen worden geïnitieerd door Gemeente Voorst, die hiervoor ook budget heeft vrijgemaakt.

Publieksactiviteiten

2018 is voor VSB een recordjaar geweest met in totaal ruim 5.000 bezoekers. Voor het eerst is de grens van 5.000 per jaar gepasseerd. In totaal zijn er sinds de eerste publieksavonden in 1975 ongeveer 130.000 bezoekers geweest.

Het hoge aantal bezoekers was mede te danken aan twee heldere Sterrenkijkdagen eind februari (totaal ca. 600) en de totale maansverduistering van 27 juli (ca. 500).

In totaal zijn er ruim 140 publieksactiviteiten geweest in 2018.

Kijk-in-avonden

Ook in 2018 was de VSB weer iedere vrijdagavond geopend voor het publiek. Op deze kijkavonden werd wekelijks een presentatie gehouden door één van de vrijwilligers over een actueel onderwerp uit sterrenkunde, ruimtevaart en aanverwante wetenschappen. Zeven keer werd op de vrijdagavond een speciale lezing verzorgd door een vakdeskundige.

De vrijdagavonden werden goed bezocht met in totaal bijna 2.300 bezoekers, wat een gemiddelde is van 46 bezoekers per avond.

Speciale lezingen

Op 2 februari hield Jacob Kuiper (KNMI) een boeiende voordracht over tornado's, extreme regenval en grote overstromingen. Ook Nederland kan met dit natuurgeweld te maken krijgen. De klimaatverandering en het broeikaseffect worden als de belangrijkste oorzaken gezien van de extreme weersverschijnselen van de laatste tijd.

Prof. Dr. Eric Groen (TNO medisch onderzoeker) gaf op 16 maart een presentatie "De mens in de ruimte". Waarmee hebben astronauten te maken als zij langere tijd in de ruimte zijn? Wat is ruimteziekte? Uit experimenten met ruimtevaarders Wubbo Ockels en André Kuipers is geprobeerd meer inzicht te krijgen in de effecten van gewichtsloosheid.

Prof.dr. John Heise (SRON) besprak het thema "Het Multiversum: is ons universum één uit vele?" waarin hij de bezoeker meenam op een ontdekkingstocht naar de geschiedenis van het heelal en de fascinerende vraag wat er buiten ons heelal kan zijn.

Op 15 juni gaf Peter-Paul Hattinga Verschure (Deventer), amateur-weerkundige, een presentatie "Morgenrood en Hemelblauw". Een kennismaking met de verschijnselen van licht en kleur in de dagelijkse omgeving. Hij toonde fraaie opnamen van diverse optische verschijnselen, zoals de regenboog, halo's, luchtspiegelingen, bij-zonnen en iriserende wolken en legde uit waarom de hemel blauw is.

Dr. Gerard Cornet (SRON) toonde op 31 augustus hoe Nederland veel kennis ontwikkeld heeft in het bouwen van instrumenten voor satellieten. Mede hierdoor kan Nederland een belangrijke rol spelen bij het onderzoek van zowel de sterrenhemel als de planeet aarde. Dit hoogwaardige instrumentarium geeft ons beter inzicht in bijvoorbeeld luchtverontreiniging en klimaatverandering.

Op 28 september besprak Dr. Paul Wesselius (Groningen) hoe ruimtepuin een bedreiging kan vormen voor onze aarde. Hij beschreef de huidige situatie met overtollige satellieten e.d. en de – helaas nog nauwelijks uitvoerbare – ideeën over grootscheepse opruimacties.

Dr. Sebastiaan Vet (Amsterdam), aardwetenschapper, besprak op 16 november de 'Geologie in ons zonnestelsel'. Analyse van gesteenten en landschappen van diverse hemellichamen vertellen fascinerende verhalen en bieden een kijk op vele miljoenen jaren historie van ons zonnestelsel.

Groepen

Naast de reguliere openstellingen op vrijdagavond is de VSB ook op afspraak te bezoeken voor groepen. In 2018 mocht de VSB weer diverse groepen ontvangen. Dit varieerde van schoolklassen, personeelsverenigingen, seniorenclubs, scouting tot familiegroepen. Met een aantal scholen uit de omgeving zijn vaste contacten ontstaan (o.a. Calvijnschool Ederveen, Christelijk Lyceum Apeldoorn, Walter Gillijnschool Zutphen, Montessori l'Ambiente Deventer en het Stedelijk Gymnasium Apeldoorn). Ook diverse andere scholen uit zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs bezochten in 2018 de sterrenwacht. Vooral het basisonderwijs was goed vertegenwoordigd en kreeg een interactieve algemene presentatie aangeboden. Voor groepen uit het voortgezet onderwijs werd in overleg met de docenten meestal meer specifieke thema's behandeld.

In totaal werd door 33 groepen met bijna 900 personen een bezoek aan de VSB gebracht.

Cursussen

Ook in het jaar 2018 heeft de VSB in samenwerking met leden van de sterrenkundige vereniging Triangulum een aantal cursussen gegeven. De cursusavonden werden afwisselend verzorgd door docenten van de VSB en van Triangulum. Er vindt periodiek overleg plaats tussen de VSB en Triangulum om het cursusaanbod te bespreken en de inhoud verder af te stemmen.

In het voorjaar en in het najaar werd de "Beginnerscursus Sterrenkunde" (6 lessen) gegeven; met resp. 22 en 17 deelnemers. In januari werd een themacursus "Bouw van het Heelal" (in 3 lessen) verzorgd voor 21 cursisten. In april werd voor 19 deelnemers een cursus "Weerkunde" (in 4 lessen) gegeven.

Jeugdactiviteiten

Kinderen kunnen met een speciaal jeugdprogramma op een actieve en creatieve manier leren over de wonderen van het heelal. De eerste helft van een jeugdmiddag bestaat uit een korte lezing en, na een quiz en een korte pauze, een activiteit in de tweede helft. In totaal werden 6 jeugdmiddagen op zaterdag- of zondagmiddag aangeboden, verdeeld over zowel het voor- als najaar. Voor alle bijeenkomsten werd als leeftijd vanaf 8 jaar geadviseerd. Centraal stonden de volgende onderwerpen: zonnestelsel, sterrenkaart, buitenaards leven, zwarte gaten, onze maan en de zon. Bij dit laatste thema werden 'solargraphs' gemaakt onder leiding van Emiel Veldhuis. De resultaten hiervan worden in 2019 verkregen.

Aan deze jeugdmiddagen waren ruim 70 deelnemers. De kinderen waren enthousiast en heel en actief betrokken bij de activiteiten. Het spel – een quiz -

werd met passie gespeeld. De zelfgemaakte objecten werden trots mee naar huis genomen. Vaak meldde men zich ter plekke aan voor de volgende bijeenkomsten en de mailinglijst groeide. Een geslaagd jaar met de jeugd in 2018. Deze koers wordt voortgezet in 2019.

Dat de activiteiten aantrekkelijk zijn voor de jeugd blijkt wel uit de bezoekersaantallen. In totaal ca. 1.150 jeugd-bezoekers. Naast deze jeugdmiddagen zijn dat vooral bezoeken tijdens de diverse publieksactiviteiten van kinderen met hun ouders en veel groepsbezoeken met schoolklassen.

Praktijkavonden

Tezamen met Triangulum organiseert de VSB periodiek Praktijkavonden, die vooral gericht zijn op de actieve waarnemers. Naast aandacht voor actuele hemelverschijnselen worden op de praktijkavonden ook praktische onderwerpen behandeld. Zo kwamen in 2018 o.a. astrofotografie, de totale maansverduistering van 27 juli, het waarnemen van meteoren (Perseïden en Geminiden), het waarnemen en fotograferen van de zon en de ontvangst van beelden van weersatellieten aan de orde. In totaal werden zeven praktijkavonden verzorgd. Een aantal keren maakte helder weer het mogelijk waarnemingen te doen met de telescopen.

Dit jaar werd ook een 'workshop astrofotografie' gehouden, waarin enkele actieve astro-fotografen tips en trucs over fotografie en vooral de nabewerking hiervan uitwisselden.

Overige publieksactiviteiten

Sterrenkijkdagen

De 42e editie van de Landelijke Sterrenkijkdagen op vrijdag 23 en zaterdag 24 februari 2018 werd door de heldere avonden een groot succes. Op vrijdagavond wisten ruim 250 bezoekers hun weg naar de sterrenwacht te vinden. Door de vele opgestelde telescopen was het mogelijk zelf de maan en andere objecten te bekijken. Op zaterdagavond lag het bezoeker-aantal met 350 nog hoger. Er ontstond zelfs tijdelijk een file op de Bussloselaan, bezoekers op weg naar de sterrenwacht. Uiteindelijk hebben op deze dagen meer dan 600 bezoekers, waar onder veel kinderen, de koude oostenwind getrotseerd om voor het eerst door telescopen te kunnen kijken, naar bijvoorbeeld de maan of de Orionnevel. Ook was het mogelijk om met één van de kijkers zelf sterrenfoto's te maken. Binnen, in de sterrenwacht werden per avond drie korte presentaties gegeven over de maan en de actuele sterrenhemel.

Totale Maansverduistering 27 juli

De totale maansverduistering van vrijdag 27 juli was dit jaar ongetwijfeld de grootste publiekstrekker. Dankzij grote aandacht in de pers kwamen meer dan 500 bezoekers naar de sterrenwacht om onder tropische omstandigheden (ruim 35°C) de verduisterde maan op te zien komen.

Zowel binnen als buiten werden presentaties over de maansverduistering gegeven. Op de grasvelden rondom de boerderij streken diverse bezoekers neer met eigen telescopen en camera's. De maansverduistering zorgde voor een heel bijzondere sfeer. Vanaf ongeveer 22 uur was de 'bloedmaan' zichtbaar en langzaam kwam deze uit de aardschaduw tevoorschijn. Mede dankzij het fantastische zomerweer werd het een 'festival' dat tot laat in de avond duurde.

Het publiek in afwachting van de opkomst van de totaal verduisterde maan op 27 juli

Zomerse ZONdag

Op zondagmiddag 5 augustus werd een speciale openstelling gehouden rond het thema 'De Zon; onze eigen ster'. Naast korte presentaties was er gelegenheid om veilig de zon waar te nemen met de speciale zonnetelescoop van de sterrenwacht. Voor de jeugd was er gelegenheid om waterraketten te lanceren. Zo'n 65 belangstellenden kwamen op dit evenement af.

In de Walburgiskerk in Zutphen werd van half augustus tot eind oktober een tentoonstelling gewijd aan de 16e-eeuwse astronoom Copernicus. Aanleiding was de unieke eerste druk van zijn beroemde werk 'Revolutionibus Orbium Coelestium' uit 1543, die in de Librije van de Walburgiskerk wordt bewaard. De VSB was samen met de publieksterrenwacht Phoenix uit Lochem uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan dit evenement, o.a. in de vorm van speciale kijk-middagen en -avonden op het plein voor de kerk. De opening van de tentoonstelling werd opgeluisterd door presentaties van de Poolse astronoom Milena Ratajczak en wetenschapsjournalist Govert Schilling.

Wetenschapsdag

Tijdens de Wetenschapsdag op zondag 7 oktober stond het thema "Planeet Aarde" centraal. Er werd een drietal presentaties gegeven. Peter Siegmund (KNMI) sprak over de klimaatverandering. Elske de Zeeuw-van Dalfsen (KNMI) toonde dat de aarde een actieve planeet is en legde het verschil uit tussen diverse vulkaanuitbarstingen. Alex Scholten toonde talloze schitterende opnamen van de aarde vanuit de ruimte.

Deze dag bezochten ruim 250 mensen de sterrenwacht. Voor de jeugd was het afschieten van waterraketten een niet te stoppen feest. Voor de bezoekers was het mogelijk om met de zonnetelescoop de activiteit van de zon te zien.

Nacht van de Nacht

De VSB was ook in 2018 weer één van de deelnemers aan de landelijke manifestatie 'Nacht van de Nacht' op 27 oktober. Deze manifestatie wordt door de Natuur- en Milieufederaties georganiseerd met als motto 'Laat het donker donker en ontdek hoe mooi de nacht is'.
De VSB koos in samenwerking met medewerkers van de gemeente Voorst (dienst Afval en Milieu) hierbij voor het thema duurzaamheid. Op deze avond kwamen ruim 60 bezoekers naar Bussloo die kennis konden maken met een heldere en donkere nacht met minimale omgevingsverlichting. Een demonstratie om fietsend verlichting op te wekken trok veel enthousiaste deelnemers. In de zaal werden korte presentaties over licht en lichtvervuiling gegeven. Buiten stonden de telescopen gericht op de heldere sterrenhemel.

Amateurbijeenkomsten

Diverse landelijke organisaties van amateursterrenkundigen gebruiken de VSB door0 haar centrale ligging en gezellige uitstraling voor hun bijeenkomsten. Zo kwamen op zondag 11 maart amateurs uit Nederland en België bijeen die aangesloten zijn bij CAMS, een netwerk van videocamera's voor het registreren van meteoren. De Nederlandse Kometen Vereniging hield haar jaarlijkse bijeenkomst op de VSB op zondag 22 april. Op zaterdag 15 december vond de bijeenkomst van de KNVWS-werkgroep 'Maan en Planeten' plaats met veel belangstelling voor presentaties over de professionele wijze waarop Nederlandse amateurs foto's maken van de maan en planeten.

Waarnemingsactiviteiten

Met een relatief donkere locatie en de nagenoeg vrije horizon biedt de VSB amateursterrenkundigen goede mogelijkheden voor het verrichten van waarnemingen. Hierbij wordt zowel de apparatuur van de sterrenwacht als eigen apparatuur gebruikt.

Hoogtepunt in 2018 was ook voor de amateurs de totale maansverduistering van 27 juli, waarvan talrijke fraaie opnamen werden gemaakt.

De maansverduistering van 27 juli

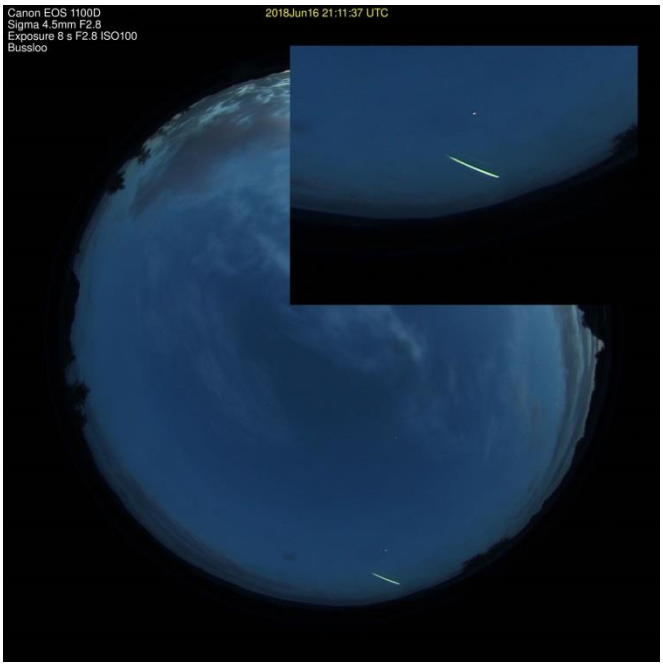
In de loop van het jaar werden diverse specifieke waarnemingen verricht. Zo werd op vrijdagmiddag 23 februari door een aantal medewerkers de bedekking van de heldere ster Aldebaran door de Maan waargenomen en gefotografeerd.

Het jaarlijkse Perseïden maximum in de nacht van 12/13 augustus vond dit jaar onder gunstige omstandigheden (Nieuwe Maan) plaats. Helaas werkte het weer niet altijd mee. Alleen in de nacht van 11 op 12 augustus konden in een plaats korte periode van anderhalf uur wat meteoren worden waargenomen.
Ook het maximum van de Geminiden, de rijkste meteorenzwerm van het jaar, viel dit jaar ten prooi aan de weergoden. Een aantal VSB-medewerkers was echter het slechte weer in Nederland ontvlucht. Zo kon Alex Scholten een nacht waarnemen op de sterrenwacht Pic-du-Midi in de Pyreneeën en later in het noorden van Frankrijk. Jaap van 't Leven was afgereisd naar La Palma en kon daar onder ideale omstandigheden vele Geminiden zien en fotograferen.

In 2018 kwam ook weer een aantal kometen binnen het bereik van amateur-instrumenten. De periodieke kometen 21P/Giacobini-Zinner en 46P/Wirtanen werden veelvuldig waargenomen door medewerkers en bezoekers van de sterrenwacht. Komeet 46P/Wirtanen was in december zelfs met het blote oog waarneembaar als een grote diffuse vlek met een doorsnede van twee keer de volle maan.

Komeet 46P/Wirtanen nabij de Pleiaden

Ook de automatische all-sky camera van de VSB heeft dit jaar weer diverse heldere vuurbollen vastgelegd. De meest opvallende werd gefotografeerd op 16 juni. Deze vuurbol werd onder andere tijdens een concert op PinkPop door veel festivalgangers waargenomen.

De PinkPop vuurbol van 16 juni

Website en sociale media

Eind 2018 is de vernieuwde website van de VSB live gegaan (www.volkssterrenwachtbussloo.nl), met een modernere en frisse uitstraling. De website wordt veelvuldig bezocht en blijkt een uitstekend platform voor de promotie van de activiteiten van de VSB. Nieuw is de mogelijkheid voor bezoekers van de website om zich aan te melden voor een periodieke nieuwsbrief.

Ook de social media, zoals Facebook en Instagram, worden veelvuldig gebruikt om de verschillende activiteiten te promoten. Bij sommige activiteiten leidt dit tot enkele duizenden 'likes' en dit geeft inzicht in de belangstelling voor de verschillende activiteiten. De VSB heeft op Facebook inmiddels meer dan 800 volgers. Op Instagram worden vooral bijzondere foto's van de (waarnemings-) activiteiten geplaatst.

Astrovisie

In 2018 nam Arnold van Rooij afscheid als redacteur van de Astrovisie. In het laatste kwartaal werd een nieuwe redactie gevormd, bestaande uit Eelko Gielis en Arthur Jurcka. De huidige reactie heeft het kwartaalblad qua vorm en inhoud licht gewijzigd en deze wijzigingen zijn goed ontvangen door de lezers. De Astrovisie verscheen in 2018 vier keer en bevatte informatie over de activiteiten van de VSB, een overzicht van hemelverschijnselen en diverse artikelen en foto's. De Astrovisie wordt zowel in gedrukte vorm als digitaal verspreid onder de donateurs en de relaties van de VSB.

Public Relations

In het jaar 2018 heeft de VSB weer volop in de publiciteit gestaan. Diverse dag- en weekbladen, zoals de Stentor en de Stedendriehoek, publiceerden regelmatig over de activiteiten van de VSB. Bij de lokale omroepen in Apeldoorn en Zutphen werden enkele malen per maand interviews gegeven over de activiteiten en ook Omroep Gelderland neemt regelmatig contact op voor een interview rond actuele sterrenkundige onderwerpen.

Speciale pers-aandacht was er rond de totale maansverduistering van 27 juli.

In Zenit, een populairwetenschappelijk maandblad over sterrenkunde en weerkunde, was het VSB-programma maandelijks terug te vinden en werd de VSB regelmatig genoemd naar aanleiding van waarnemingsactiviteiten en resultaten van waarnemingen.

De VSB leverde een bijdrage aan 'Evert', het Veluwse vakantie-doe-boek voor de jeugd.

Op de door de Gemeente Voorste uitgegeven 'mini-map' staat de VSB genoemd als één van de '10 toeristische toppers in de Gemeente Voorst'.

Ook op diverse landelijke digitale agenda's, zoals Kennislink, werden de activiteiten van de VSB genoemd.

Deze publiciteit blijft belangrijk zodat het publiek geïnformeerd wordt over de activiteiten en vervolgens de weg naar de sterrenwacht in Bussloo kan vinden.

Financiën

De VSB is een ANBI en wordt gesteund door bijdragen van circa 160 donateurs; een lichte groei ten opzichte van vorig jaar.

Het jaar 2018 werd met een positief resultaat afgesloten, mede door de blijvende populariteit van de kijk-in avonden, de cursussen en de groepsbezoeken. De entreegelden, cursusopbrengsten en bijdragen van donateurs zorgen voor een belangrijke en stabiele financiële basis.

VSB ontvangt ook een jaarlijkse subsidie van de Gemeente Voorst.

De VSB kent geen beloningsbeleid; daadwerkelijk voor de VSB gemaakte kosten en reiskosten boven de 100 km worden vergoed.

Bussloo, februari 2019

Yvonne Veltman
Secretaris VSB

Bijlage : Overzicht activiteiten 2018

woensdag 3 januari	Groep: Dimence
vrijdag 5 januari	Kijk-avond: Kijk naar de Sterren
vrijdag 12 januari	Groep: mw. Tempelman
vrijdag 12 januari	Kijk-avond: Wintersterrenhemel
zondag 14 januari	Nieuwjaarsreceptie
zondag 14 januari	Vergadering Jeugdcommissie
maandag 15 januari	Themacursus Bouw van het Heelal les 1
vrijdag 19 januari	Kijk-avond: 10 Raadsels van het Heelal
maandag 22 januari	Themacursus Bouw van het Heelal les 2
dinsdag 23 januari	Groep: Montessori l'Ambiente Deventer
woensdag 24 januari	Groep: Montessori l'Ambiente Deventer
vrijdag 26 januari	Groep: Plusklas Pr.Margrietschool Apeldoorn
vrijdag 26 januari	Kijk-avond: Opportunity - 14 jaar op Mars
maandag 29 januari	Groep: Walter Gillijn school Zutphen
maandag 29 januari	Themacursus Bouw van het Heelal les 3
woensdag 31 januari	Bestuursvergadering
vrijdag 2 februari	Lezing: Extreem Weer - Jacob Kuiper (KNMI)
maandag 5 februari	Groep: Walter Gillijn school Zutphen
dinsdag 6 februari	Groep: BS Kwintijn Raalte
dinsdag 6 februari	Groep: Walter Gillijn school Zutphen
woensdag 7 februari	Praktijkavond: Resultaten Geminiden 2017
donderdag 8 februari	Vergadering Jeugdcommissie
vrijdag 9 februari	Kijk-avond: Geschiedenis van ons Zonnestelsel
maandag 12 februari	Beginnerscursus Sterrenkunde les 1
woensdag 14 februari	Algemene Vergadering
vrijdag 16 februari	Kijk-avond: Sterren kijken vanaf La Palma
maandag 19 februari	Beginnerscursus Sterrenkunde les 2
vrijdag 23 februari	STERRENKIJKDAGEN
zaterdag 24 februari	STERRENKIJKDAGEN
vrijdag 2 maart	Kijk-avond: Reis door het Zonnestelsel
maandag 5 maart	Beginnerscursus Sterrenkunde les 3
woensdag 7 maart	Groep: Parkendaalschool Apeldoorn
vrijdag 9 maart	Kijk-avond: De Melkweg
zondag 11 maart	Bijeenkomst CAMS-werkgroep
maandag 12 maart	Beginnerscursus Sterrenkunde les 4
dinsdag 13 maart	Groep: Hagenpoort Deventer
vrijdag 16 maart	Lezing: Mens in de Ruimte - prof.dr. Eric Groen (TNO)
maandag 19 maart	Beginnerscursus Sterrenkunde les 5
dinsdag 20 maart	Groep: Hagenpoort Deventer
woensdag 21 maart	Praktijkavond: MarsOne
donderdag 22 maart	Groep: Calvijnschool Ederveen
vrijdag 23 maart	Kijk-avond: Sterrenhemel in het Voorjaar
maandag 26 maart	Beginnerscursus Sterrenkunde les 6
woensdag 28 maart	Bestuursvergadering
donderdag 29 maart	Groep: familie Hahn
vrijdag 30 maart	Kijk-avond: Tijd - vroeger en nu
woensdag 4 april	bespreking VSB – Triangulum
vrijdag 6 april	Kijk-avond: Wernher von Braun
zaterdag 7 april	Jeugdmiddag – Zonnestelsel

maandag 9 april	Cursus Weerkunde les 1
donderdag 12 april	Workshop Astrofotografie
vrijdag 13 april	Kijk-avond: Rondom de Grote Beer
maandag 16 april	Cursus Weerkunde les 2
donderdag 19 april	Groep: De Enk Eerbeek
vrijdag 20 april	Kijk-avond: Maan
zondag 22 april	Kometendag (KNVWS Ned.Kometen Vereniging)
maandag 23 april	Cursus Weerkunde les 3
vrijdag 27 april	Kijk-avond: Kijk naar de Sterren
maandag 30 april	Cursus Weerkunde les 4
vrijdag 4 mei	Gesloten i.v.m. Dodenherdenking
woensdag 9 mei	Groep: Christelijk Lyceum Apeldoorn
woensdag 9 mei	Bestuursvergadering
vrijdag 11 mei	Kijk-avond: Sterrenbeeldverhalen
zaterdag 12 mei	Jeugdmiddag – Sterrenkaart
maandag 14 mei	Groep: VOC Epe
woensdag 16 mei	Praktijkavond: Beelden van Weersatellieten
donderdag 17 mei	Groep: BS De Marke IMC Apeldoorn
vrijdag 18 mei	Groep: BS De Marke IMC Apeldoorn
vrijdag 18 mei	Kijk-in: Zwarte Gaten
woensdag 23 mei	Algemene Vergadering
vrijdag 25 mei	Lezing: Multiversum - prof.dr. John Heise (SRON)
vrijdag 1 juni	Kijk-avond: Kometen in de 17e eeuw
zondag 3 juni	Jeugdmiddag - UFO's
dinsdag 5 juni	Groep: Vrouwen Aktief Empe-Tonden
vrijdag 8 juni	Kijk-avond: Cassini en Saturnus
woensdag 13 juni	Praktijkavond: Waarnemen en fotograferen Zon - Emiel Veldhuis
vrijdag 15 juni	Lezing: Morgenrood / Hemelblauw – Peter Paul Hattinga Verschure
woensdag 20 juni	Bestuursvergadering
vrijdag 22 juni	Kijk-avond: Max Planck en de Kwantumtheorie
zaterdag 23 juni	Groep: KNVWS West-Brabant
vrijdag 29 juni	Kijk-avond: De Aarde: een unieke woonplaats?
vrijdag 6 juli	Kijk-avond: Jupiter
vrijdag 13 juli	Kijk-avond: Mars
maandag 16 juli	Groep: Scouting AVP Gorinchem
vrijdag 20 juli	Kijk-avond: Kijk naar de Sterren
vrijdag 27 juli	Kijk-avond: TOTALE MAANSVERDUISTERING
vrijdag 3 augustus	Kijk-avond: Saturnus
zondag 5 augustus	ZON-middag
vrijdag 10 augustus	Kijk-avond: Perseïden aan Zomerhemel
donderdag 16 augustus	Groep: Int Nat Politie Association. Oost Nederland
vrijdag 17 augustus	Kijk-avond: Maan
zaterdag 18 augustus	Presentatie bij Copernicus-tentoonstelling Zutphen (Zon)
zaterdag 18 augustus	BBQ
vrijdag 24 augustus	Kijk-avond: Andromeda
zaterdag 25 augustus	Presentatie bij Copernicus-tentoonstelling Zutphen (Opening)
vrijdag 31 augustus	Lezing: Nederland in de Ruimte - Gerard Cornet
vrijdag 7 september	Kijk-avond: Meteorieten en tektieten
zaterdag 8 september	Jeugdmiddag thema Zwarte Gaten
woensdag 12 september	Bestuursvergadering
donderdag 13 september	Groep op locatie: VVAO Apeldoorn

vrijdag 14 september	Kijk-avond: Vreemde sterrenstelsels
zaterdag 15 september	Presentatie bij Copernicus-tentoonstelling Zutphen (Maan)
vrijdag 21 september	Kijk-avond: Spaceshuttle-project
zaterdag 22 september	Presentatie bij Copernicus-tentoonstelling Zutphen (Zon)
woensdag 26 september	Praktijkavond: Terugblik Maansverduistering / Perseïden
vrijdag 28 september	Lezing: Ruimtepuin - Paul Wesselius
woensdag 3 oktober	Algemene Vergadering
vrijdag 5 oktober	Kijk-avond: Planetoïden van dichtbij
zondag 7 oktober	WETENSCHAPSDAG "Planeet Aarde"
vrijdag 12 oktober	Kijk-avond: Spectroscopie
zaterdag 13 oktober	Jeugdmiddag thema Maan
zondag 14 oktober	Groep: familie Jacobs
vrijdag 19 oktober	Kijk-avond: Herfststerrenhemel
zondag 14 oktober	Groep: familie Uuldriks
zaterdag 20 oktober	Presentatie bij Copernicus-tentoonstelling Zutphen (Maan)
woensdag 24 oktober	Bestuursvergadering
vrijdag 26 oktober	Kijk-avond: Reis door het Zonnestelsel
zaterdag 27 oktober	NACHT VAN DE NACHT
zondag 28 oktober	Presentatie bij Copernicus-tentoonstelling Zutphen (Zon)
maandag 29 oktober	Beginnerscursus Sterrenkunde les 1
woensdag 31 oktober	Praktijkavond: Astrofotografie
donderdag 1 november	Groep: Gymnasium Apeldoorn
vrijdag 2 november	Kijk-avond: Piet Koning - De Sterrenkieker uit Loenen
zaterdag 3 november	Jeugdmiddag thema Zon
maandag 5 november	Beginnerscursus Sterrenkunde les 2
woensdag 7 november	Groep: Gymnasium Apeldoorn
donderdag 8 november	Groep: Zone College Twello
vrijdag 9 november	Groep: 't Schrijvertje Apeldoorn
vrijdag 9 november	Kijk-avond: Zwarte Gaten
maandag 12 november	Beginnerscursus Sterrenkunde les 3
dinsdag 13 november	Groep: Gymnasium Apeldoorn
vrijdag 16 november	Lezing: Geologie in ons Zonnestelsel - Sebastiaan de Vet
maandag 19 november	Beginnerscursus Sterrenkunde les 4
dinsdag 20 november	Groep: Vrouwen van Nu Vaassen/Emst
woensdag 21 november	Groep op locatie: PCOB Twello
vrijdag 23 november	Kijk-avond: InSight landt op Mars
zondag 25 november	Medewerkers-op-stap: Wassenaar / Den Haag
maandag 26 november	Beginnerscursus Sterrenkunde les 5
woensdag 28 november	Praktijkavond: Geminiden
vrijdag 30 november	Kijk-avond: Astrofotografie
maandag 3 december	Beginnerscursus Sterrenkunde les 6
vrijdag 7 december	Kijk-avond: Geminiden aan decemberhemel
woensdag 12 december	Groep: Tomra Systems
vrijdag 14 december	Kijk-avond: De Magelhaense Wolken
zaterdag 15 december	Bijeenkomst KNVWS Werkgroep Maan & Planeten
woensdag 19 december	Bestuursvergadering
vrijdag 21 december	Kijk-avond: 50 jaar Apollo 8
vrijdag 28 december	Kijk-avond: Kijk naar de Sterren